

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 1 Сторінок всього: 22

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор

_____ М. В. Савицький
«__» _____ 2018 р.

Кодекс академічної доброчесності
Державного вищого навчального закладу
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(проект)

ПЛПМ 0812-001:2018

Дніпро
2018

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 2 Сторінок всього: 22

**Лист
ідентифікації статусу документа
ПЛПМ 0812-001:2018**

Положення
КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
Державного вищого навчального закладу
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(невід’ємна частина Статуту ДВНЗ ПДАБА)

	Зареєстрований примірник
	Актуальний
	Незареєстрований примірник
	Тільки для інформації

Справжній примірник документа зареєстрований у Реєстрі під номером _____ і належить _____

Персональна відповідальність за даний екземпляр документа покладена на _____

Разробили:

Завідувач кафедри українознавства

Євсєєва Г. П.

Директор науково-технічної бібліотеки Дорофєєва Н. В

« ____ » _____ 2018 р.

Документ узгоджено:

Проректор з наукової роботи.....М. В. Савицький

Начальник юридичного відділуВ. Д. Аністрат

..... « ____ » _____ 20 __ г.

Аналіз відповідності вимог даної ДП функціонуючої СМЯ				
2018	2019	2020	2021	2022
Подпись П.І.Б.	Подпись П.І.Б.	Подпись П.І.Б.	Подпись П.І.Б.	Подпись П.І.Б.

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 3 Сторінок всього: 22

Зміст

1. Загальні положення	4
2. Політика академічної доброчесності.....	6
3. Норми академічної доброчесності	8
4. Комісія з питань академічної доброчесності	10
5. Порядок перевірки розгляду факту плагіату.....	11
6. Прикінцеві положення.....	14
7. Додаток А. Лист МОН України № 1/9-565 від 26 жовтня 2017 року.....	15
8. Додаток Б. 10 принципів доброчесності для викладачів. Рекомендації центру доброчесності.....	17

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 4 Сторінок всього: 22

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу **«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»** (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в академії (академічної громади), якими вони мають керуватися у своїй діяльності.

Кодекс є складовою частиною системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Державного вищого навчального закладу **«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»** (далі – Академія). Кодекс розроблений на підставі досвіду і зразків кращих університетів в Україні, українського законодавства, зокрема Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Листа МОН України № 1/9-565 від 26 жовтня 2017 року, з дотриманням «Статуту Державного вищого навчального закладу **«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»** та «Положення про організацію освітнього процесу в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури», Правил внутрішнього розпорядку.

Принципи і норми професійної етики та академічної доброчесності, якими мають керуватися члени академічної громади, є:

принцип законності та верховенства права. У своїй діяльності члени академічної громади мають суворо дотримуватися законодавства, стимулювати до цього інших;

принцип чесності та порядності. У навчальній та викладацькій діяльності, наукових дослідженнях, практичній роботі тощо представники академічної громади зобов'язані діяти чесно, бути відвертими, свідомо не висувати неправдивих тверджень;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 5 Сторінок всього: 22

принцип справедливості та толерантності. У взаємовідносинах між членами академічної громади важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності;

принцип поваги та взаємної довіри. Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в академічному середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано;

принцип компетентності й професіоналізму. Студенти та співробітники Академії зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу "від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя";

принцип персональної відповідальності. Студенти та співробітники Академії мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання;

принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники академічної громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єкту або партнерську взаємодію. Повага в академічному середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні думки та ідеї;

принцип відкритості і прозорості. Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками академічної громади, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів академічної громади.

Ключовими поняттями Кодексу є такі:

академічна доброчесність – сукупність принципів і правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатися, викладати й здійснювати наукову діяльність, дотримуючись етичних та правових норм (Закон України «Про освіту», п.1, ст. 354);

академічний кодекс честі – набір етичних правил, що окреслює базові позиції етично прийнятної поведінки в певній академічній спільноті;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 6 Сторінок всього: 22

захист інформації – сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї (Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ);

комісія честі – орган, що контролює дотримання кодексу й ухвалює рішення щодо порушників, зазвичай складається з представників різних категорій учасників освітнього процесу, зокрема представників усіх факультетів;

наукове відкриття – встановлення невідомих раніше, але об'єктивних закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу, які докорінно змінюють рівень наукового пізнання (ст. 457 Цивільного кодексу України);

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального або негрошового спрямування, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав (Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII);

освітня діяльність – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти й інших осіб (Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII);

плагіат – це оприлюднення (опублікування) повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право та суміжні права»);

потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII).

2. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен член академічної громади є відповідальним за дотримання принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності. Прагнення до академічної доброчесності підвищує стандарти освітньої та наукової діяльності, робить внесок у розвиток Академії, зміцнення його іміджу й ділової репутації.

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 7 Сторінок всього: 22

Правила академічної доброчесності є однаковими для всіх співробітників та осіб, які здобувають освіту в Академії.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками передбачає:

- ✓ дотримання норм Конституції, вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Академії;
- ✓ сумлінне і компетентне виконання службових повноважень та професійних обов'язків, рішень і доручень керівництва, недопущення зловживань;
- ✓ постійне підвищення професійної кваліфікації, застосування у своїй діяльності інноваційних освітніх методів і технологій;
- ✓ дотримання загальновизнаних етичних норм поведінки, толерантного ставлення до колег та осіб, які здобувають освіту, їх батьків, законних представників, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної належності;
- ✓ сприяння творчій активності осіб, що навчаються;
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ✓ сумлінне ставлення до освітнього процесу, форм контролю, об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання;
- ✓ надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відповідальне ставлення до своїх обов'язків;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- ✓ повага до честі й гідності інших осіб;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 8 Сторінок всього: 22

- ✓ посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право *і суміжні права* ;
- ✓ використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них;

у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звернення до інших за допомогою, яка є у межах прийняттого, (щодо редагування тексту, обговорення власних ідей тощо).

Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою академічної громади загалом.

За порушення принципів академічної доброчесності (плагіат, спонукання порушень академічної доброчесності здобувачами освіти, тощо) педагогічні й науково-педагогічні співробітники можуть бути притягнені до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства та/або академічної відповідальності: відмові у присудженні наукового ступеня чи присвоєного вченого звання, позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання, позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади, відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо), повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування із Академії, позбавлення академічної стипендії, позбавлення пільг з оплати навчання.

3. НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Неприйнятними у навчальній, викладацькій та науковій (творчій) діяльності для студентів та співробітників Академії є:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 9 Сторінок всього: 22

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

обман або інші зловживання, зокрема:

підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);

посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;

стискування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

проходження процедур контролю знань підставними особами;

здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності;

несанкціонована співпраця, зокрема:

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, випускних робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо);

використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі;

внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів (окрім тих, які передбачені Законом «Про авторське право і суміжні права» Ст. 13);

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

інші види академічної нечесності.

Попередження плагіату в освітньому процесі здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 10 Сторінок всього: 22

- ✓ інформуванні здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців про положення Кодексу, необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за недотримання норм цитування, наслідки вчинення плагіату та інших видів академічних порушень;
- ✓ формуванні, виданні та розповсюдженні серед здобувачів вищої освіти методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали;
- ✓ запровадженні в рамках ознайомчих та/чи факультативних курсів з основ академічного письма та дослідницької роботи з вивченням вимог до написання письмових робіт та особливою увагою до принципів самостійності роботи над письмовими завданнями, коректного застосування інформації з інших джерел та недопущення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ✓ щорічному проведенні для докторантів і аспірантів заходів з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату.

Під час планування навантаження та формулювання письмових завдань рекомендується:

- ✓ замінити реферативні письмові роботи альтернативними творчими завданнями, що сприяють самостійному творчому підходу студента до їх виконання, зокрема: аналітичними записками, тезами, есе, рецензіями, оглядами літератури, підготовкою презентацій тощо;
- ✓ розглядати можливість заміни однієї об'ємної письмової роботи в межах курсу кількома, однак меншими за обсягом.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Для моніторингу дотримання членами академічної громади моральних та правових норм цього Кодексу наказом ректора Академії утворюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

Комісія є дорадчим органом Академії. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Академії (факультетів) щодо накладання відповідних санкцій.

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 11 Сторінок всього: 22

Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами, Статутом Академії та цим Кодексом.

Склад Комісії затверджується Вченою радою Академії.

До складу комісії за посадами входять: проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків, уповноважений з питань запобігання та виявлення корупційних дій, вчені секретарі спеціалізованих вчених рад, голова студентського самоврядування.

Член академічної громади, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісії.

Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

Якщо студент чи співробітник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії.

Будь-який член академічної громади має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ТА РОЗГЛЯДУ ФАКТУ ПЛАГІАТУ

Перевірки на академічний плагіат підлягають:

- ✓ індивідуальних навчальні та кваліфікаційні (дипломні, магістерські) роботи здобувачів вищої освіти;
- ✓ науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради Академії до видання. За організацію перевірки вищезазначених матеріалів відповідають завідувачі кафедр;
- ✓ рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редколегій наукових фахових видань або оргкомітетів заходів наукового і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів). Організацію перевірки здійснюють головні редактори наукових журналів та керівники структурних підрозділів, які організовують відповідні заходи;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 12 Сторінок всього: 22

✓ дисертаційні роботи й автореферати. Організацію перевірки здійснюють завідувачі кафедр на етапі попередньої експертизи дисертаційного дослідження.

Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду редакційною колегією або кафедрою.

Перевірку на академічний плагіат індивідуальних навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснює безпосередньо викладач або керівник кваліфікаційної роботи на етапі загальної перевірки роботи. Вищезазначені особи оцінюючи письмову роботу студента і зафіксувавши наявність плагіату, зобов'язані таку роботу не зарахувати, направити її на доопрацювання. Кваліфікаційні роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, не допускаються до захисту.

Студент, який не згоден з рішенням викладача щодо встановленого факту плагіату та не зарахуванням відповідної письмової роботи, має право звернутись із заявою до завідувача відповідної кафедри, на якій викладається цей курс (виконується кваліфікаційна робота), для перевірки наявності чи відсутності факту плагіату. Заява має містити коротке письмове пояснення суті справи, конкретну інформацію. До заяви додається копія роботи, яка розглядається.

Завідувач кафедри протягом двох робочих днів після отримання заяви призначає експерта (з числа викладачів кафедри) для перевірки матеріалів щодо встановлення факту плагіату. Строк перевірки становить не більше п'яти днів з моменту одержання доручення експертом.

На експерта покладається обов'язок зібрати та дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки, та у разі необхідності, заслухати пояснення студента, робота якого перевіряється, та викладача, який зафіксував факт плагіату. Експерт інформує завідувача кафедри про результати перевірки щодо наявності чи відсутності достатніх підстав для встановлення факту плагіату.

Остаточне рішення про наявність чи відсутність факту плагіату в роботі ухвалює завідувач кафедри на підставі висновку експерта та доводить його до відома студента (в письмовій або усній формі).

При підтвердженні факту плагіату завідувач кафедри, на якій виконувалась робота, передає декану відповідного факультету подання щодо застосування заходів впливу на студента, в роботі якого встановлено факт плагіату.

Перевірку навчально-методичних та наукових праць, у тому числі дисертаційних досліджень, за відповідним дорученням здійснюють

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 13 Сторінок всього: 22

відповідальні особи з числа висококваліфікованих співробітників кафедр, що призначаються розпорядженням завідувача кафедри (в окремих випадках можуть утворюватися спеціальні експертні комісії).

Вищезазначені особи визначають унікальність кожної представленої роботи та надають висновки у роздрукованому вигляді для подальшого розгляду на засіданнях кафедр, спеціалізованої вченої ради, редакційних колегій.

Остаточне рішення щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання за мотивованими висновками приймається кафедрами, редколегіями на своїх засіданнях. При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, дисертація, навчально-методична робота тощо), та її унікальність.

Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом (засідання кафедри, спеціально утвореної експертної комісії, редакційної колегії видання) у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів, допуску до захисту, відправку матеріалів на доопрацювання або відхилення без права подальшого розгляду.

У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

Апеляція подається особисто автором роботи на ім'я голови комісії з питань академічної доброчесності в триденний термін після оголошення результатів перевірки.

Апеляція розглядається комісією у тижневий термін з дня подання заяви. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом.

Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ✓ ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- ✓ особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 14 Сторінок всього: 22

- ✓ знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- ✓ оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Члени академічної громади зобов'язані знати Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «**Придніпровська державна академія будівництва та архітектури**». Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Академії, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради, органу студентського самоврядування, Комісії з питань академічної доброчесності.

Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться рішенням Вченої ради Академії.

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 15 Сторінок всього: 22

Додаток А.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/9-565 від 26 жовтня 2017 року

Керівникам закладів вищої освіти

**Щодо забезпечення академічної
добročесності
у закладах вищої освіти**

Якісна зміна системи вищої освіти вимагає розроблення нових підходів до навчання та викладання, утвердження чесності та етичних цінностей в освітньому процесі і науковій діяльності, створення нових механізмів побудови комунікації в закладах вищої освіти, що сприятиме формуванню високої академічної культури, носіями якої будуть науково-педагогічні і наукові працівники та здобувачі освіти.

28 вересня 2017 року набрав чинності [Закон України «Про освіту»](#) від 05.09.2017 № 2145-VIII, що запровадив і формалізував єдині для всіх рівнів освіти види порушень академічної добročесності (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання). Крім того, стаття 42 Закону України «Про освіту» визначає особливості дотримання академічної добročесності науково-педагогічними і науковими працівниками та здобувачами освіти; види академічної відповідальності науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти; права осіб, стосовно яких порушено питання про порушення ними академічної добročесності тощо.

[Законом України «Про освіту»](#) внесено відповідні зміни в [Закон України «Про вищу освіту»](#), якими визначено зміст академічної добročесності. Так, відповідно до пункту 1^і частини першої статті 1 Закону України «Про вищу освіту» академічна добročесність - сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Зміни стосуються також визначення переліку обов'язків науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та здобувачів освіти. Так, згідно з пунктом 3^і статті 58 [Закону України «Про вищу освіту»](#) науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної добročесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної добročесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»).

Своєю чергою заклади вищої освіти зобов'язані вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних,

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 16 Сторінок всього: 22

інших працівників і здобувачів вищої освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності (пункт і частини третьої статті 32 Закону України «Про вищу освіту»).

Звертаємо увагу, що виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні наукового ступеня. Водночас виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник (консультант), офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а заклад вищої освіти (наукова установа) позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а заклад вищої освіти (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.

Тому заклади вищої освіти зобов'язані мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що відповідно до пункту 8 частини другої статті 16 Закону України «Про вищу освіту» передбачає забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Слід зазначити, що згідно з частиною сьомою статті 42 Закону України «Про освіту» види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності можуть визначатися як спеціальними законами, так і внутрішніми положеннями закладу освіти, за умови затвердження (погодження) основним колегіальним органом управління закладу освіти вченою радою - та погодження з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

Враховуючи вказане вище, Міністерство освіти і науки України рекомендує включити у внутрішню систему забезпечення якості процедури та заходи для реалізації принципів академічної доброчесності та розробити відповідну нормативно-правову базу (кодекси, положення, правила, пам'ятки тощо). Важливо, щоб вона забезпечувала виконання усіх норм статті 42 Закону України «Про освіту». Водночас можуть бути створені структурні підрозділи з організації і контролю за додержанням принципів академічної доброчесності (до прикладу, група сприяння академічній доброчесності, комісія з питань етики та академічної доброчесності тощо).

Міністр Лілія Гриневич

Osvita.ua

26.10.2017

	СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА ЯКОСТІ ДСТУ ISO 9001:2009	ПЛПМ 0812- 001:2018
Редакція № 1 Зміни: ☐ ☐ ☐	КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»	Сторінка: 20 Сторінок всього: 22